

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2018-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Prognosen indikerar att kommunen inte kommer att klara balanskravet 2018.

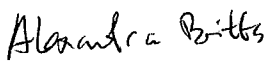
- Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi bedömer att måluppfyllelsen avseende de finansiella målen inte är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.
- Vi bedömer att måluppfyllelsen avseende verksamheten delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.
- Balanskravet bedöms inte vara uppfyllt för 2018.
- Vi har inte i granskningen funnit någon beskrivning av vilka åtgärder kommunstyrelsen kommer att vidta för att förbättra måluppfyllelsen till årsskiftet.

Sala kommun 2018-10-22

Anders Dahlström¹

Jan Olsson

Elisabeth Nilsson

Alexandra Britts

Per-Olof Palm

Allan Westin

Bengt Åkesson

¹ Anders Dahlström har inte deltagit i beslutet då han är jävig i förhållande till kommunstyrelsen och skolnämnden

Granskningsrapport

Granskning av delårsrapport 2018

Sala kommun

Anders Rabb
Auktoriserad revisor,
Certifierad kommunal
revisor

Louise Pernhall
Markus Nyström

Oktober 2018

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte och revisionsfrågor	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Avgränsning och metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys	4
3.3	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	6
3.4	God ekonomisk hushållning	7
3.4.1	Finansiella mål	7
3.4.2	Mål för verksamheten	7

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2018-01-01 – 2018-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är -9,3 mkr (95,1 mkr), vilket är 104,4 mkr lägre än motsvarande period föregående år.

Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om -28,4 mkr vilket är ca 41,9 mkr lägre än budget för 2018. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas efter att årets realisationsvinster frånräknas resultatet i balanskravsutredningen.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi bedömer att måluppfyllelsen avseende de finansiella målen inte är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.
- Vi bedömer att måluppfyllelsen avseende verksamheten delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.
- Balanskravet bedöms inte vara uppfyllt för 2018.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport. Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3 Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 12
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4 Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2018-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,
- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionsred i övrigt har.

Rapportens innehåll har sakgranskats av medarbetare på ekonomiavdelningen.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti 2018. Resultatet för perioden uppgår till -9,3 mkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse, nämndernas redogörelser, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys. I delårsrapporten finns information om de kommunala bolagen. En sammanställd resultat- och balansräkning finns för koncernen Sala kommun. I denna delårsrapport lämnas även en prognos för koncernens totala resultat. Delårsrapporten är till stora delar strukturerad som årsredovisningen med fullständig notapparat vilket är mycket positivt.

Vi har granskat periodiseringar som skett av pensioner, skatteintäkter, semesterlöner, statsbidrag och av förvaltningarna väsentliga periodiseringar.

Följande iakttagelser har skett:

Likt föregående år är inte de interkommunala ersättningarna fullt ut periodiserade. Hänsyn har tagits till dessa i prognosen.

Den sammanställda redovisningen ska enligt RKR:s rekommendation 8.2 upprättas med kommunens redovisningsprinciper som grund. Om koncernföretagens redovisningsprinciper avviker ska dessa omräknas. I den sammanställda redovisningen för delårsrapporten 2018-08-31 har skillnaderna i redovisningsprinciper beaktats och identifierats. Bedömningen är att inga justeringar är nödvändiga.

Ekonomikontoret skickar anvisningar och interna föreskrifter avseende delårsrapporteringen till kontoren.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport, i väsentliga delar, är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett negativt resultat, -28,4 mkr. Vilket är 41,9 mkr lägre än budgeterat.

Resultatutfallet för de första åtta månaderna uppgår till -9,3 mkr. Nämndernas samlade verksamhet visar ett underskott om 13,2 mkr. Under delårsperioden redovisas reavinster om 1,9.

Enligt helårsprognosen kommer kommunens resultat att uppgå till -28,4 mkr vilket är en minskning mot budgeten för motsvarande period. Budgeten uppgår till 13,4 mkr. Minskningen om 41,9 mkr förklaras i huvudsak med att verksamhetens intäkter kommer att öka med 56,9 mkr, verksamhetens kostnader öka med 104,4 mkr och de generella statsbidragen kommer att minska med 5,9 mkr. Skatteintäkterna bedöms öka något.

Balanskravsutredningen visar att kommunen inte kommer att uppfylla balanskravet för 2018. I prognosen för 2018 finns realisationsvinster om 11,6 mkr som kommer att avräknas resultatet varför det justerade prognosresultatet i delårsrapporten uppgår till -40,0 mkr.

I tabellen redovisas utfall i delåret 2018, delår 2017 samt prognos 2018 och avvikelse mot budget.

<i>Resultaträkning mkr</i>	<i>Utfall delår 2017</i>	<i>Utfall delår 2018</i>	<i>Prognos 2018</i>	<i>Avvikelse mot budget</i>
Verksamhetens intäkter	267,0	213,2	252,8	56,9
Jämförelsestörande intäkt	-	-	-	-
Verksamhetens kostnader	-1 001,1	-1 084,2	-1 572,8	-104,4
Avskrivningar	-33,8	-34,9	-53,7	5,3
Verksamhetens nettokostnader	-767,8	-905,8	-1 373,7	-42,1
Skatteintäkter	648,2	665,9	1 000,4	2,3
Generella statsbidrag	213,5	228,2	342,2	-5,9
Finansiella intäkter	3,7	5,1	7,1	3,7
Finansiella kostnader	-2,4	-2,7	-4,4	0,3
Årets resultat	95,1	-9,3	-28,4	-41,9

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Resultat per augusti 2018 och prognosen för nämndernas driftredovisning 2018 visas i nedanstående tabell:

<i>Driftredovisning per nämnd, mkr</i>	<i>Utfall augusti</i>	<i>Budget 2018</i>	<i>Prognos helår</i>	<i>Budget avvikelse</i>
Kommunstyrelse	150,1	205,8	213,5	-7,7
Kultur och fritidsnämnden	30,6	46,5	45,4	1,0
Skolnämnden	323,0	512,6	514,7	-2,1
Revision	0,2	0,9	0,9	0,0
Överförmyndaren	2,5	3,5	3,5	0,0
Vård- och omsorgsnämnden	387,3	542,6	576,8	-34,1
Summa nämnderna	893,7	1 311,9	1 354,8	-42,9

I delårsrapporten ingår nämndernas verksamhetsberättelser. Här ingår en redovisning av varje nämnds bidrag till kommunfullmäktiges målsättningar vilket innebär att det i många fall är en uppräknig av aktiviteter som ingår i rapporteringen. Vidare ingår ett avsnitt kring perioden som gått, en ekonomisk analys och ett avsnitt om framtiden. Samtliga nämnder följer anvisningarnas regler kring struktur vilket ger ett sammanhållet intryck.

Avvikelse mot budget för Kommunstyrelsen kopplas främst till Samhällsbyggnadskontoret (-11,6 mkr). Detta på grund av kostnader för sanering och rivning som tidigare hanterats inom investeringsbudgeten och ska nu hanteras inom driframen. Budgetavvikelsen beror även på den tillfälliga etableringen av modulskolan på Gärdesta på grund av fuktskada.

Avvikelsen mot budget för Vård och omsorgsnämnden beror främst på att personalkostnader överstiger budget med 36 mkr. Orsaken till detta är bland annat högre kostnader för timvikarier, beredskapsarbete, äldreomsorg, placeringar i familjehem och avvecklingskostnader för HBV-hem.

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2018:

<i>Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2018</i>	<i>Prognos 2018</i>	<i>Måluppfyllelse, kommunens bedömning</i>
Årets resultat uppgår till 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	Helårsprognosen pekar på -2,1%.	Målet kommer att inte uppnås
Ökningen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning är större än nettokostnadsökningen	Nettokostnaderna ökar i prognosen med 11,4% och skatteintäkter, statsbidrag, utjämning ökar med 3,6%.	Målet kommer inte att uppnås
Nämnderna bedriver verksamheten inom beslutade anslag	Delårsrapporten anger att nämnderna visar ett samlat underskott på 42,9 mkr.	Målet kommer inte att uppnås
Ökad intäktsfinansiering av nämndernas verksamhet	De externa intäkterna i förhållande till de externa kostnaderna beräknas minska.	Målet kommer inte att uppnås

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att de finansiella målen inte kommer att kunna uppnås.

Bedömning

Vår översiktliga granskning tyder på att måluppfyllelsen avseende de finansiella målen inte är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.

3.4.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har i budget för 2018 och plan 2018-2019 fastställt 9 mål för verksamheten. Dessa mål för verksamheten beskrivs och utvärderas i delårsrapporten. Målen är strukturerade efter tre perspektiv; hållbart samhälle, medborgare och medarbetare. För varje mål finns ett antal indikatorer som visar på grad av måluppfyllelse. God ekonomisk hushållning har uppnåtts när målen sammantaget visar på god måluppfyllelse i årsbokslutet.

I delårsrapporten redovisas resultatet för några av indikatorerna och kommunstyrelsen gör en bedömning av måluppfyllelsen vid årets slut. För vissa mål kan inte måluppfyllelsen helt bedömas då indikatorerna inte kan mätas i samband med delårsbokslutet (t ex en årlig enkät som inte genomförs).

Vidare redovisas varje nämnds bedömning av deras måluppfyllelse av fullmäktiges mål per nämnd i en tydlig tabell per perspektiv.

Måluppfyllelsen framgår av nedanstående tabell:

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning	Antal indikatorer i verksamhetsplan	Indikatorsammansättning 2018-08 (Bilaga)	Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelse
Perspektivet hållbart samhälle			
Ett växande Sala	6	3	Målet bedöms bli uppfyllt
En långsiktigt socialt hållbar utveckling	2	1	Målet bedöms bli delvis uppfyllt
En långsiktig miljömässigt hållbar utveckling	4	0	Ingen mätning
Perspektivet medborgare			
Nöjda medborgare och brukare	1	Mäts genom medborgarundersökning under hösten 2018. Den senaste mätningen var 2016.	Målet bedöms bli uppfyllt.
God service av hög kvalitet	3	1	Målet bedöms bli delvis uppfyllt
Påverkan och inflytande för kommunens medborgare	1	Mäts genom medborgarundersökning under hösten 2018. Den senaste mätningen var 2016.	Målet bedöms inte uppfyllas
Perspektivet medarbetare			
Trygg, sker och utvecklande arbetsmiljö	2	2	Målet bedöms inte uppfyllas
Delaktighet och inflytande för medarbetarna	1	Mäts genom medarbetarenkät, Ingen undersökning 2018. Den senaste mätningen var 2016.	Målet bedöms bli uppfyllt
Tydligt och bra ledarskap	3	Mäts genom medarbetarenkät, Ingen undersökning 2018. Den senaste mätningen var 2016.	Målet bedöms bli uppfyllt

Vi konstaterar att samtliga mål som fullmäktige fastställt följs upp i delårsrapporten men att alla indikatorer för målen inte följs upp. Redovisningen görs utifrån prognos för helårsutfallet. I tabellen ovan har det antal indikatorer som beslutats av fullmäktige redovisats samt hur många indikatorer som nämns i delårsrapporten. Som framgår är det för flera indikatorer kommande enkätundersökningar kommer att ge svaret på hur nära måluppfyllelse man har kommit. Bedömningen avseende måluppfyllelsen bygger på den senaste genomförda undersökningen.

I tabellen framgår också kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen. Den övergripande bedömningen som kommunstyrelsen gör är att målen för 2018 delvis kommer att uppnås för samtliga perspektiv

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att kommunens verksamhetsmål delvis kommer att kunna uppnås.

Bedömning

Vår översiktliga granskning tyder på att måluppfyllelsen avseende verksamheten inte fullt ut är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.

Vi har inte i granskningen funnit någon beskrivning av vilka åtgärder kommunstyrelsen kommer att vidta för att förbättra måluppfyllelsen till årsskiftet